

Aan Provinciale Staten

ONDERWERP	Openstellingsbesluit ANLb 2023 en Besluit tot wijziging van de SVNL	TELEFOONNUMMER	+31625762264
		E-MAILADRES	adriaan.verhoeven@provincie-utrecht.nl
DATUM	30-08-2022	DOMEIN/OPGAVE	LLO
DOCUMENTNUMMER	UTSP-1965507927-34556	TEAM	NEL
VAN	Adriaan Verhoeven	PORTEFEUILLEHOUDER	Sterk
NUMMER PS	PS2022RGW		
BIJLAGE	1. Openstellingsbesluit agrarisch natuur- en landschapsbeheer 2023 2. Besluit tot wijziging van de SVNL 2022 3. SVNL met daarin verwerkt de wijzigingen uit het Besluit tot wijziging van de SVNL		

Geachte dames en heren,

Essentie / samenvatting:

Wij hebben op 30 augustus 2022 het 'Openstellingsbesluit agrarisch natuur- en landschapsbeheer 2023 provincie Utrecht' vastgesteld. Hiermee krijgen de zeven Utrechtse agrarische collectieven de mogelijkheid om het bestaande agrarisch natuur- en landschapsbeheer (ANLb) te continueren en uit te breiden, en om eenmalige niet-productieve investeringen te doen ten behoeve van het ANLb. Op 30 augustus hebben wij, mede met het oog op de start van de nieuwe subsidieperiode voor ANLb, ook een Besluit tot wijziging van de Subsidieverordening natuur- en landschapsbeheer provincie Utrecht 2016 (SVNL) vastgesteld.

Inleiding:

Openstellingsbesluit ANLb 2023

In 2016 is een nieuw stelsel voor de subsidiëring van het agrarisch natuur- en landschapsbeheer (ANLb) in werking getreden. Dit is vastgelegd in de Subsidieverordening natuur- en landschapsbeheer provincie Utrecht 2016 (SVNL), die in 2015 door uw Staten is vastgesteld. Op basis van de SVNL zijn eind 2015 subsidies voor ANLb verstrekt aan de zeven agrarische collectieven binnen de provincie Utrecht voor de periode 2016 t/m 2021. In 2021 is deze periode met een jaar verlengd tot en met 2022. Jaarlijks zijn daarnaast gedurende de subsidieperiode door GS op aanvraag de subsidies verhoogd om uitbreidingen van het beheer mogelijk te maken.

Vanaf 2023 start een nieuwe subsidieperiode van zes jaar (2023-2028) voor het ANLb. Op 1 januari 2023 treedt ook het nieuwe Gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) van de Europese Unie (EU) in werking. Het GLB is voor Nederland landelijk uitgewerkt in het Nationaal Strategisch Plan (GLB-NSP). Het ANLb is een belangrijk onderdeel van het GLB-NSP. Op basis van het GLB-NSP zijn voor de nieuwe subsidieperiode meer middelen beschikbaar voor ANLb, vooral voor weidevogelbeheer om uitvoering te geven aan het Aanvalsplan Grutto. Daarnaast maakt het GLB-NSP het mogelijk, naast de bestaande doelen biodiversiteit en water, ook subsidie te verlenen voor het nieuwe doel klimaat.

Het inhoudelijke toetsingskader voor het verstrekken van subsidies voor ANLb is het Natuurbeheerplan. Dit toetsingskader is voor de nieuwe subsidieperiode herijkt en uitgebreid voor het nieuwe doel klimaat. Voor deze herijking en uitbreiding is in 2021-2022 de 'Visie agrarisch natuurbeheer 2023-2028' opgesteld. De visie is op 11 mei 2022 door uw Staten vastgesteld. De visie is vervolgens verwerkt in het Natuurbeheerplan 2023, dat eveneens op 30 augustus 2022 door ons is vastgesteld. In een aparte statenbrief zullen wij uw Staten hierover informeren.

Het Openstellingsbesluit agrarisch natuur- en landschapsbeheer 2023 biedt de zeven agrarische collectieven binnen de provincie Utrecht de mogelijkheid subsidie voor ANLb aan te vragen voor de nieuwe subsidieperiode van 2023 t/m 2028 op basis van de SVNL. Het biedt de collectieven de mogelijkheid om het bestaande beheer te continueren en ook uit te breiden.

Naast de subsidie voor het jaarlijkse beheer biedt het Openstellingsbesluit de mogelijkheid om op basis van de Uitvoeringsverordening subsidie Agenda Vitaal Platteland 2022 subsidie aan te vragen voor eenmalige (zgn. niet-productieve) investeringen voor herstel-, inrichtings- of innovatieve beheermaatregelen voor natuur, landschap en biodiversiteit ten behoeve van het agrarisch natuur- en landschapsbeheer (ANLb). Dit betreft bijvoorbeeld maatregelen om delen van percelen plas-dras te zetten voor het weidevogelbeheer en het aanschaffen van pompen hiervoor. Het beheer kan hiermee worden versterkt.

In het Openstellingsbesluit zijn voor de verschillende doelen (leefgebieden, categorieën en de eenmalige maatregelen) per onderscheiden deelgebied (of cluster van deelgebieden) subsidieplafonds opgenomen. Deze subsidieplafonds zijn in overleg met de collectieven en waterschappen tot stand gekomen. De opgenomen plafonds stellen de collectieven in staat het beheer dat plaatsvindt in de huidige subsidieperiode, voort te zetten en ook uit te breiden. Op basis van het Openstellingsbesluit kunnen subsidies aangevraagd worden van 15 september t/m 30 september 2022.

Wijzigingsbesluit SVNL

Op 30 augustus 2022 hebben wij, naast het Openstellingsbesluit, ook het Besluit tot wijziging van de SVNL 2022 vastgesteld (zie bijlagen 2 en 3). Met dit besluit zijn wijzigingen aangebracht in de SVNL met het oog op de start van de nieuwe subsidieperiode voor ANLb. De SVNL vormt naast de basis voor de subsidiëring van ANLb ook de basis voor de subsidiëring van natuurbeheer (het beheer van natuurterreinen). Ook hiervoor zijn via het wijzigingsbesluit wijzigingen in de SVNL aangebracht. Het model voor de SVNL is interprovinciaal opgesteld en afgestemd via BIJ12. Dit geldt ook voor het Besluit tot wijziging van de SVNL.

Het wijzigingsbesluit betreft vooral technische wijzigingen. Meer inhoudelijke wijzigingen betreffen:

1. Toevoegen doel klimaat voor inzet ANLb-subsidies (art. 1 onder C.4)

Aan de bestaande doelen biodiversiteit en water waarvoor de subsidies voor ANLb kunnen worden ingezet, is toegevoegd het doel klimaat.

2. Wijzigingen in de vereiste certificering van de subsidieontvangers (art. 1 onder D en E)

De eisen verbonden aan certificering van subsidieontvangers zijn aangepast. Hierdoor zijn in veel gevallen voor zowel de agrarisch collectieven die een subsidie ANLb ontvangen, als voor natuurbeheerders die een subsidie natuurbeheer ontvangen, de komende jaren nieuwe certificaten vereist. Hiermee verandert ook de naamgeving van de certificaten. Voor het beschikken over de nieuwe certificaten is in de SVNL een overgangsregeling opgenomen.

3. Verplichtingen voor deelnemers aan agrarisch natuur- en landschapsbeheer (ANLb) (art. 1 onder P)

Dit betreft de verplichting tot het bijhouden van het recht tot gebruik en beheer van de oppervlakte waarop het agrarisch natuur- en landschapsbeheer plaatsvindt in een door de minister van LNV voorgeschreven systeem.

4. Mogelijkheid voor GS om 20% van ANLb- subsidie voor 2023 vooruit te betalen (art. 1 onder R)

Om te voorzien in de liquiditeitsbehoefte van agrarische collectieven is in de SVNL voor GS de mogelijkheid opgenomen 20% van de subsidie voor ANLb voor 2023, het eerste jaar van de nieuwe beheerperiode van 2023 t/m 2028, vooruit te betalen.

5. Verplichte deelname aan USN voor ontvangers toezichtbijdrage (art. 1 onder I.2).

Deze wijziging is specifiek voor de provincie Utrecht en betreft alleen de subsidiëring van natuurbeheer. Een aantal jaren geleden is in de SVNL de toezichtbijdrage geïntroduceerd, voor een bijdrage in de kosten van het houden van

toezicht in natuurterreinen. Door de provincie Utrecht is daaraan de verplichting verbonden dat ontvangers van deze bijdrage deelnemen aan het Utrechts Samenwerkingsmodel Natuurtoezicht (USN), dat in gezamenlijk overleg met de natuurbeheerders is opgezet. Tot nu toe was deze verplichting alleen opgenomen in de subsidiebeschikking. De verplichting wordt via het wijzigingsbesluit nu ook opgenomen in de SVNL.

Financiële consequenties Openstellingsbesluit ANLb:

Vanuit het GLB-NSP zijn extra gelden beschikbaar gesteld voor ANLb, waardoor de beschikbare middelen vanaf 2023 toenemen van circa €7,5 miljoen naar €11,2 miljoen per jaar. Voor dit laatste bedrag vindt in het Openstellingsbesluit de openstelling plaats voor een periode van zes jaar, van 2023 tot en met 2028. In totaal vindt voor deze zes jaar daarmee een openstelling plaats voor een bedrag van €67,2 miljoen. Van de € 11,2 miljoen per jaar dient ongeveer een bedrag van €3,65 miljoen uit provinciale middelen te worden gefinancierd. Daarnaast vindt financiering plaats uit EU-middelen (beschikbaar op basis van het GLB-NSP), rijksmiddelen (voor de indexering van de tarieven) en middelen van de waterschappen (voor de cofinanciering van het agrarisch waterbeheer).

Voor de eenmalige (zgn. niet-productieve) investeringen voor herstel-, inrichtings- of innovatieve beheermaatregelen voor natuur, landschap en biodiversiteit ten behoeve van het agrarisch natuur- en landschapsbeheer (ANLb) vindt in het Openstellingsbesluit een openstelling plaats voor een bedrag van € 360.000. Dit bedrag komt volledig ten laste van provinciale middelen.

Bij de Kadernota 2023-2026 zijn aanvullend middelen beschikbaar gesteld voor het ANLb. Deze zijn verwerkt in de Programmabegroting 2023, die eind dit jaar nog door uw Staten dient te worden vastgesteld. De Programmabegroting 2023 voorziet met de verwerking van het Kadernotavoorstel voor de jaren 2023 tot en met 2026 in de provinciale middelen voor de openstelling. De Kadernota kent een termijn van 4 jaar, terwijl de te verlenen subsidies een looptijd van 6 jaar hebben. Bij een volgende Kadernota zullen de benodigde middelen voor 2027 en 2028 als onvermijdelijke kosten worden voorgesteld.

Aan het Besluit tot wijziging van de SVNL zijn geen financiële consequenties verbonden. Deze financiële consequenties ontstaan pas door het vaststellen van openstellingsbesluiten voor de verschillende subsidiemogelijkheden binnen de SVNL.

Vervolprocedure / voortgang:

De komende weken zullen door de agrarische collectieven subsidieaanvragen/gebiedsaanvragen voor ANLb worden ingediend. Wij zullen hierop, na advisering hierover door de waterschappen over de waterdoelen en RVO over het voldoen aan de EU-vereisten, uiterlijk begin december beschikken.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen